

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ

Кириленко Надія Василівна, методистка
Ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти Закарпатського ІППО

Анотація. У роботі розглядається особливості організації дистанційного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями в закладах загальної середньої освіти, в умовах карантинних обмежень, як необхідної складової реалізації індивідуальної освітньої траєкторії дітей з особливими освітніми потребами.

Ключові слова: дистанційне навчання, діти з порушеннями інтелектуального розвитку, індивідуальна освітня траєкторія, технології дистанційного навчання

В умовах пандемії гостро стало питання дистанційного навчання задля збереження здоров'я населення України. Педагоги виявилися не готовими як морально, так і практично до роботи дистанційно. Особливо це стосується надання освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами, які зумовлені інтелектуальними порушеннями. Саме ці фактори зумовили **актуальність** обраної теми.

Метою роботи є показати практичну можливість та необхідність реалізації освітніх послуг в умовах дистанційного навчання для дітей з інтелектуальними порушеннями.

З початком активного впровадження дистанційного навчання у педагогів виникли ряд питань: «Як реалізувати таке навчання?», «Чи зможуть діти працювати дистанційно, засвоювати нові знання?». Але найголовнішим, на нашу думку, була невпевненість у собі педагогів, їх психологічна неготовність. Особливо це вплинуло на вчителів, які працюють в умовах інклюзії.

Систематичність та багаторазове повторення – один з основних принципів корекційного навчання для дітей особливі освітні потребами яких зумовлені інтелектуальними порушеннями. Ця категорія учнів потребує щоденного навчання задля розвитку. Це не тільки засвоєння нових знань, але і підтримка, повторення та підтримка вже раніше набутих знань, умінь та навичок для їхнього збереження. Пам'ять дітей з інтелектуальними порушеннями характеризується короткочасністю, неточністю, нестійкістю. Педагоги мають підтримувати знання та навички дітей з інтелектуальними порушеннями в постійній діяльності. Кілька пропущених занять – це беззаперечний рух назад.

Упорядкування нормативно-правової бази щодо озвученого питання, дало можливість педагогам отримати інформацію, роз'яснення та рекомендації для успішної реалізації навчання дітей за дистанційною формою. Це й Закон України «Про освіту», в якому вказано, що кожна дитина має право на освіту, Положення про дистанційну форму здобуття повної середньої освіти, яке дає змогу реалізувати це право навіть в умовах пандемії, коли задля збереження здоров'я громадян України уряд вимушений закривати освітні заклади на, інколи, невизначений термін.

Особливої уваги потребує пункт 6 Положення про дистанційну освіту, який стосується дистанційного навчання дітей з ООП. У ньому зазначено позитивні аспекти неперервності процесу навчання на розвиток дитини з інтелектуальними порушеннями :

- проведення корекційно-розвиткові заняття в дистанційному режимі (для тих, хто працює за цивільно-правовою угодою, достатньо підтвердження факту проведення корекційно-розвиткових занять батьками);

- забезпечення регулярною взаємодією (реалізація принципу систематичності та послідовності в навчанні);

- можливість реалізації індивідуального підходу у навчанні при індивідуальній формі роботи, а при колективній – сприяння соціалізації, навичкам співпраці та комунікації з однолітками;

- самоконтроль у навчанні як важлива складова розвитку емоційно-вольової сфери дитини з інтелектуальними порушеннями.

Будь яка форма навчання, зокрема й дистанційна, для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку. Тобто, при проведенні уроків, корекційно-розвиткових занять необхідно враховувати рішення команди психолого-педагогічного супроводу щодо індивідуалізації навчання дитини з ООП.

Освітній процес під час дистанційного навчання осіб з ООП забезпечується за участі вчителя та/або асистента учня. А гарантом зворотного зв'язку з дитиною та сприяти реалізації індивідуальної освітньої траєкторії мають виступати батьки.

Враховуючи власний досвід роботи та досвід колег під час пандемії з дітьми, що мають інтелектуальні порушення, можемо відзначити такі інформаційно – комунікаційні технології (ІКТ) дистанційного навчання, які можуть використовувати педагоги закладів освіти з інклюзивним навчанням для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії дітей з ООП:

- онлайн-уроки за допомогою платформи Zoom, що надає змогу спілкуватись та працювати в синхронному режимі, а також можливості спільного доступу та управління екраном комп'ютера вчителя/учня;

- базові сервіси Google, а саме: презентації, документи, дошка Jamboard.

Зазначені технології дають змогу в синхронному та асинхронному режимі працювати разом над спільним завданням. Інструментарій ІКТ дуже різноманітний і дає можливість творчому вчителю підібрати індивідуально майже кожному учневі завдання відповідно до його особливостей розвитку.

Висновок. Відповідно до принципів спеціальної дидактики, навчання дітей з інтелектуальними порушеннями під час дистанційної форми навчання в умовах карантину є необхідним для розвитку дитини та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Педагоги, які працюють з дітьми, що мають ООП, що спричинені інтелектуальними порушеннями, мають враховувати при

підготовці до проведення уроків за дистанційною формою, специфіку психофізичного розвитку дитини, її особливі освітні потреби.